

Preventivní program školy

SoZŠ Integrál pro žáky se specifickými poruchami učení s.r.o.
(aktualizace pro školní rok 2021/2022)

Obsah

Oblasti primární prevence

Cíle programu

- Dlouhodobé cíle
- Krátkodobé cíle

Hodnocení splnění cílů z roku 2020/2021

Naši žáci

Spolupracovníci metodika prevence

Realizace cílů PPŠ

- 1. stupeň
 - Témata pro 1. stupeň
- 2. stupeň
 - Témata pro 2. stupeň

Program proti šikanování

Školní krizový plán

Strategie proti školnímu selhávání

Program bezpečí na internetu

Důležité kontakty

Oblasti primární prevence

Návykové látky

Kriminalita a delikvence

Virtuální drogy
Gambling

Nevhodné využívání
volného času

Záškoláctví

Šikana a násilné
chování, kyberšikana

Politický a
náboženský
extremismus

Intolerance,
rasismus, xenofobie,
antisemitismus

Digitální gramotnost,
počítačová a
internetová
bezpečnost

Cíle programu

Dlouhodobé cíle

- Informovanost všech žáků školy v oblasti rizikového chování
- Zdravé sociální klima ve třídách i v celé škole
- Dobré vztahy mezi žáky v jednotlivých třídách i napříč ročníky
- Systematická výuka a výchova žáků ke zdravému životnímu stylu
- Práce zaměřená na sebehodnocení žáků
- Poskytnutí dostatečného zázemí k trávení volného času v prostorách školy
- Aktivní spolupráce s rodiči žáků

Krátkodobé cíle

- Pokračovat v dlouhodobém interaktivním programu prevence RCH
- Práce s aktuální situací v celé škole v oblasti RCH
- Pokračovat v realizaci strategie pro zvyšování informovanosti žáků 2. stupně
- Pokračovat ve spolupráci s Městskou policií v rámci programu Bezpečné chování i programu Sociálně patologické jevy
- Pokračovat v programu prevence šikany v 6. třídě
- Realizovat program vyplývající z projektu O2 Chytrá škola
- Pro bezpečné trávení volného času v prostorách školy bude škola stejně jako v minulém roce provozovat Dětský klub pro žáky 1. stupně.

Hodnocení splnění cílů z roku 2020/2021

Plánovaným tématům se na **prvním stupni** věnovali třídní učitelé napříč předměty či v třídnických hodinách. Se **základními informacemi ve všech oblastech prevence** rizikového chování každoročně seznamuje děti prvního i druhého stupně školní metodik prevence. Besedy a zážitkové akce proběhly v průběhu školního roku, byť byl původní plán narušen průběžnými uzavřeními škol.

Pokračovali jsme v realizaci strategie pro zvyšování informovanosti žáků 2. stupně o bezpečnosti na sociálních sítích. Realizace strategie pokračuje v současné době již devátým rokem. Tématu se věnují třídní učitelé v třídnických hodinách, ŠMP při besedách se žáky a vyučující informatiky ve svých hodinách. Problematika byla velmi podpořena díky projektu O2 Chytrá škola.

Z důvodu epidemických opatření letos bohužel neproběhly každoroční **besedy s příslušníky Městské policie hl. m. Prahy** v rámci prevence rizikového chování. Věříme, že v nadcházejícím školním roce již realizaci nic nekomplikuje.

V sedmé třídě jsme se potýkali s **nezdravým sociálním klimatem. Problematické situace byly řešeny především průběžnou péčí** třídní učitelky, také s podporou metodičky prevence a školní psycholožky. Byly realizovány preventivní aktivity s cílem schopnosti respektovat druhého, umění naslouchat, komunikovat a spolupracovat. Další systematická práce byla narušena průběžnými uzavřeními škol.

Opakovaně proběhly na II. stupni přednášky a besedy metodika prevence na témata: Šikana a projevy agrese, Závislostní chování - legální návykové látky, Závislostní chování - nelegální návykové látky, Intolerance, rasismus, xenofobie, Sexuální rizikové chování, Záškoláctví a Negativní působení sekt.

Adaptační výjezdy pro 1. a 6. ročník se bohužel v tomto školním roce nekonaly z důvodu hygienických opatření z důvodu šíření onemocnění COVID-19. Tyto akce budou realizovány ve školním roce 2021/2022. Vzhledem k potřebě realizace těchto aktivit v daných ročnících proběhly aktivity s cílem vzájemně se seznámit a utužit třídní vztahy.

Škola pokračovala spolupráce se spolkem **Divadelta**. V květnu byla realizována celkem tři představení. Pro 4. a 5. třídu to byl titul Nový spolužák zaměřený na téma šikany, pro 6. a 7. třídu příběh Vsadíš se zabývajícím se hazardem a závislostmi a pro 8. a 9. třídu představení Povím Ti svůj příběh poukazující na nebezpečí alkoholu a s ním související hranice chování.

Díky množství kroužků i terapií bylo žákům vytvořeno dostatečné zázemí k **trávení volného času v prostorách školy**. Od září 2018 je navíc v provozu **Dětský klub, který je určen žákům 1. stupně**. Zajišťuje bezpečné trávení volného času v prostorách školy před vyučováním. Po vyučování je pak určen dětem z 5. ročníku, jako alternativa družiny.

Dobrým vztahům mezi dětmi napříč ročníky přispívá i množství aktivit mimo prostory školy. Během školního roku probíhají pravidelné **víkendové kurzy "Improvizace" a "Kulináři"**. Z epidemických důvodů se však nekonaly o letních prázdninách příměstské kurzy ani letní putovní tábor pro žáky 2. stupně.

Naši žáci

Většina žáků naší školy má specifické poruchy učení, někteří trpí deprivacemi, smyslovými vadami či poruchami pozornosti. Přicházejí často s několikanásobnou špatnou zkušeností z předchozích škol, mají pocit chronické neúspěšnosti a jsou demotivováni ve vztahu k učení. Proto se nejen v oblasti metodiky prevence zaměřujeme na budování zdravého sebevědomí, sebehodnocení a dobrých vzájemných vztahů.

Spolupracovníci metodika prevence

Interní

Školní psycholog

Výchovný poradce

Speciální pedagog

Terapeuti

Třídní učitelé

Ostatní pedagogové

Vedení školy

Externí

Rodiče a rodinní příslušníci

Městská policie hl. m.
Prahy

Obvodní protidrogová
koordinátorka

Obvodní metodik prevence

Realizace cílů PPŠ

1. stupeň

Třídní učitelé

- Vybraná témata budou zařazována do výuky jednotlivých předmětů.

Školní metodik prevence

- Po dohodě s třídními učiteli může metodik prevence vést třídnické hodiny v jednotlivých třídách. Hodiny mohou být buď na předem daná témata pro 1. stupeň, nebo na jiné téma dle aktuálních potřeb třídy.

Témata pro 1. stupeň

Třídní učitel

Na koho se obrátit...

Zdravý životní styl

Do školy pravidelně a rád (záškoláctví,
nepravidelná docházka...)

Mezilidské vztahy a šikana

Mám právo na...

Návykové látky

Tísňové linky

Dopravní výchova

Zdravé sebepojetí

Školní metodik prevence

Aktuální problémy všech tříd prvního
stupně

Témata pro 1. stupeň, která nemohou
nebo nechtějí vést třídní učitelé

2. stupeň

Metodik primární prevence

- Sleduje s pomocí všech pedagogů atmosféru v jednotlivých třídách i mezi ročníky.
- Po dohodě s třídními učiteli povede hodiny či cyklus besed na aktuální téma dané skupiny.
- Poskytuje dětem i jejich rodičům individuální konzultace.
- Pravidelně, minimálně jednou za pololetí, přichází do třídnických hodin s tématem z oblasti primární prevence

Škola

- Nadstandardní péče (reedukace SPU, grafomotorická cvičení, logopedická péče, péče školního psychologa)
- Skupinové a individuální terapie
- Mimoučební aktivity (školní družina, dětský klub, kroužky)
- Mimoškolní pobyty (lyžařské, ozdravné a adaptační výjezdy)

Témata pro 2. stupeň

Metodik prevence

Zdravý životní styl, poruchy příjmu
potravy

Násilné chování, sebeovládání

Zdravé sebepojetí

Mezilidské vztahy, empatie a
naslouchání

Návykové látky - vliv skupiny,
techniky odmítání

Záškoláctví a nepravidelná
docházka

Partnerské vztahy, sex. rizikové
chování

Žebříček hodnot, mezilidské vztahy

Předsudky, rasismus a intolerance

Nebezpečí na sociálních sítích,
virtuální drogy

Programy reagující na aktuální
problémy

Třídní učitelé

Požadavky kolektivu na chování
všech žáků třídy

Monitoring vztahů v kolektivu a
třídního klimatu

Průběžná pomoc dětem při řešení
konfliktů a neshod

Program proti šikanování

Za šikanování považuje škola dle Metodického pokynu MŠMT čj. MSMT-21149/2016:

Záměrné ubližování či zastrašování žáka

Cílené fyzické i psychické útoky

Vydírání, vyhrožování, poškozování věcí

Opakované slovní útoky (nadávky, pomluvy, ponižování)

Sexuální obtěžování až zneužívání

Útoky prostřednictvím elektronické komunikace (kyberšikana)

Demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků

Zmíněné chování je považováno za šikanu, pokud se děje vůči jednotlivci nebo skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit.

Postupy při řešení šikany

Veškeré incidenty, kdy mezi dětmi dochází k výše zmíněnému chování, řeší pedagogičtí pracovníci školy citlivě, s ohledem na individualitu jednotlivých žáků a v kontextu sociálního klimatu dané třídy či skupiny.

Při prevenci, vyšetřování i řešení šikany škola úzce spolupracuje s rodiči žáků.

Strategie vyšetřování a řešení počáteční šikany

- Rozhovor s informátory a svědky
- Ochrana obětí a rozhovor s nimi
- Rozhovor s rodiči obětí, stanovení krátkodobých i dlouhodobých opatření proti opakování šikany
- Rozhovor s agresory
- Schůzka s rodiči agresorů, dohoda o výchovném působení, případně zprostředkování péče externích odborníků, sdělení případných výchovných opatření
- Pravidelná následná práce s kolektivem

Počáteční šikanu řeší ve většině případů třídní učitel za pomoci metodika prevence a školního psychologa.

Strategie vyšetřování a řešení pokročilé a nestandardní šikany

- Záchrana a ochrana oběti
- Domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování
- Zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi
- Pokračující pomoc a podpora oběti
- Nahlášení na Policii
- Vlastní vyšetřování

Postupy se vždy odvíjejí z konkrétní situace. Prioritou je v každém případě záchrana, pomoc a podpora oběti. O situaci je informován celý pedagogický sbor, který se domluví na spolupráci a postupu při vyšetřování.

Pokročilou šikanu škola nahlašuje na Policii a při dalším vyšetřování a řešení s ní úzce spolupracuje.

V případě potřeby škola informuje Orgán sociálně právní ochrany dítěte (dle místa bydliště žáka).

Škola je v kontaktu s externími spolupracovníky z resortu školství, zdravotnictví i sociální péče.

Výchovná opatření

Pro potrestání agresora lze využít běžná výchovná opatření. Jejich přehled je součástí Školního řádu.

Pro každého žáka, který se opakovaně dopustí agresivního chování, nebo jinak ubližuje druhým žákům, je vždy vypracován Individuální výchovný program. Na něm se podílí škola, žák i jeho zákonní zástupci.

V mimořádných případech budou užitá další opatření. Například doporučení rodičům dobrovolně umístit dítě do pobytového oddělení Střediska výchovné péče nebo realizovat dobrovolný pobyt v Diagnostickém ústavu.

Školní krizový plán

Školní krizový plán se uplatňuje při řešení krizových situací ve škole. Krizovou situací rozumíme situaci, která vyžaduje přerušování vyučování v dané třídě a oddělení jednoho či více žáků od zbytku třídy.

S krizovým plánem jsou obeznámeni všichni pracovníci školy a je k dispozici u ředitelky školy, v kanceláři školy a v obou sborovnách.

Krizové situace

- Afektivní záchvat
- Dítě pod vlivem návykových látek
- Epileptický záchvat
- Úraz
- Náhlé onemocnění
- Svévolné opuštění třídy (školy)
- Zjištění příznaků šikany
- Další situace vyžadující uplatnění Školního krizového plánu

Postup v krizové situaci

Primární intervence

- Zajistit bezpečnost dítěte, které se nachází v krizové situaci, oddělit ho od ostatních dětí.
- Vyslat „spojku“ (spolehlivého žáka), který situaci oznámí školnímu psychologovi, školnímu zdravotníkovi nebo v kanceláři školy (dle situace).
- Zajistit bezpečnost ostatních dětí.
- Pokud je nutná přítomnost pedagoga u dítěte v krizové situaci, převezme dozor nad třídou jiný pedagog, který právě neučí, případně jakákoli jiná osoba starší 18ti let. Přivolání náhradního pedagoga či jiné osoby do dané třídy zajistí vedení školy.
- Pokud to situace vyžaduje, je kontaktován zákonný zástupce žáka či žáků.
- Následná intervence

Následná intervence

- Další práci s dítětem, rodinou či se třídou dle druhu krizové situace zajišťují:
 - Interní pracovníci
 - Školní psycholog
 - Školní speciální pedagog
 - Školní metodik primární prevence
 - Výchovný poradce
 - Externí pracovníci
 - Pedagogicko-psychologická poradna
 - Speciálně-pedagogické centrum (které má dítě v péči)
 - Středisko výchovné péče (které má dítě v péči)
 - Dětská psychiatrie
 - OSPOD (dle místa bydliště dítěte)

Strategie proti školnímu selhávání

Strategie proti školnímu selhávání (neúspěšnosti) je především systém včasného zachytu problémů jednotlivých žáků se zvládnutím náročnosti učiva vyplývajícího ze školního vzdělávacího programu.

Školní selhávání může mít mnoho příčin. Na vině může být nedostatečná domácí příprava, nižší intelekt žáka, sociokulturní znevýhodnění, různé druhy postižení a znevýhodnění a jejich kombinace. Možnou příčinou může být i dlouhodobá psychická nepohoda žáka či jeho nízká motivace ke vzdělávání.

Za školním selháváním mohou být i nejrůznější formy rizikového chování. Ať už se jedná o šikanu, zneužívání návykových látek, záškoláctví a další...

Školní neúspěšnost může být jednak krátkodobá, reagující na aktuální dění v žákově životě, nebo dlouhodobá, která je sice předvídatelnější, nikoliv však jednodušší pro řešení.

Osoby podílející se na strategii

Třídní i netřídní pedagogové

- Sledují výkon jednotlivých žáků ve svých předmětech a jejich motivaci k učení
- Při zjištění poklesu výkonu či jiných problémů žáka, které by mohly vést ke školnímu selhání, informují školního psychologa, speciálního pedagoga, případně další členy školního poradenského pracoviště.
- Pravidelně informují rodiče o školní úspěšnosti jejich dětí

Školní psycholog

- Pomáhá zjišťovat příčiny poklesu výkonu
- Průběžně sleduje děti s nižším intelektem, jestli stačí tempu a obsahu výuky
- Provádí psychologickou diagnostiku a upozorňuje pedagogy, které děti jsou primárně ohroženy školním selháním
- U ohrožených dětí sleduje psychickou kondici a motivaci k učení
- Odpovídá za vřazování dětí do nadstandardní péče
- Při své práci s dětmi poskytuje pocit bezpečí a důvěry, pomáhá dětem snižovat úzkost z případných neúspěchů, či zvýšit motivaci pro lepší výkony
- Komunikuje s rodiči žáků a poskytuje poradenství z oblasti školní neúspěšnosti

Školní speciální pedagogové

- Pomáhají zjišťovat příčiny poklesu výkonu u žáka
- Průběžně sledují děti s výraznějšími SPU a jiným postižením, jestli stačí tempu a obsahu výuky zejména v předmětech, kde se nejvíce projevují jejich oslabení
- Podílejí se na vřazování dětí do nadstandardní péče tak, aby se oslabení dětí v co největší míře reedukovala nebo kompenzovala a tím se předešlo nebezpečí selhávání ve výuce
- Vedou velkou část programů nadstandardní péče
- Pravidelně konzultují s rodiči způsoby domácí přípravy i možnosti domácí podpory nadstandardní péče, do které je dítě vřazeno

Metodik primární prevence

- Sleduje dění a klima v kolektivech
- Včasnými zásahy i dlouhodobými programy pracuje s dětmi na zdravých vztazích a spokojenosti ve školním prostředí
- Pravidelně pracuje s potencionálními agresory i oběťmi
- Pravidelně konzultuje s rodiči ohrožených žáků a poskytuje poradenství v oblasti prevence vzniku školní neúspěšnosti na základě rizikového chování

Výchovný poradce

- Shromažďuje průběžné informace o žácích s výchovnými problémy, sleduje, jestli u nich nedochází k demotivaci ke školní práci
- Probírá s dětmi kariérní směřování
- Konzultuje s rodiči žáků ohrožených školní neúspěšností související s výchovnými problémy

Postup při školní neúspěšnosti žáka

Konkrétní postup je
vždy závislý na
povaze jednotlivých
případů.

Obecný postup

- Pravidelné informování rodičů o prospěchu žáka pedagogy
- Setkávání žáka, rodiče a pedagoga při pravidelných konzultacích.
- Zjištění příčiny selhávání
- Schůzka školního poradenského pracoviště s pedagogy předmětů, ve kterých má žák problémy
- Setkání školního psychologa (případně speciálního pedagoga) s rodiči nad konkrétními návrhy pro zlepšení situace (použití speciálních pomůcek při vyučování, vřazení žáka do další nadstandardní péče, pečlivější domácí příprava, doporučení vyšetření v PPP atd...)
- Průběžná kontrola efektivity opatření
- Další schůzka s rodiči nad výsledky opatření, případně jejich úprava

Program Bezpečně na internetu

Program je určen dětem od 5. do 9. třídy. Naplňují ho učitelé předmětů s IT tematikou a metodik prevence.

Program je rozdělen do tří tematických okruhů - technické dovednosti, bezpečné chování a morální chování.

Realizace programu probíhá v hodinách s IT tematikou, nebo při hodinách prevence. Jednotlivá témata jsou přizpůsobena věku dětí a jejich zkušenostem s internetem a sociálními sítěmi.

Témata v jednotlivých okruzích

Technické dovednosti

- tvorba hesla
- nebezpečné přílohy
- nastavení soukromí
- důsledné odhlašování
- autorská práva

Bezpečné chování

- sociální sítě a věk uživatele
- co nikdy nezveřejňovat – rozpoznání citlivých údajů a fotografií
- komunikace přes sociální síť
 - rizikové osoby
 - nebezpečí osobního setkání
 - kdy přerušit komunikaci
 - kdy nereagovat na zprávu
- podvodné „výhodné“ nabídky

Morální chování

- identita na sociálních sítích – vždy vystupuj sám za sebe
- dodržování věkových hranic
- závadný obsah a oznamovací povinnost
- obsah zpráv – komunikuj, neublížuj

Důležité kontakty

Policie – 158

Hasiči – 150

Záchranná služba – 155

Tísňové volání – 112

Linka bezpečí (nonstop, zdarma) - Tel: 116 111

Linka první psychické pomoci (nonstop, zdarma) – Tel: 116 123

Pražská linka důvěry: 222 580 697

Rodičovská linka: 840 111 234, 606 021 021

Centrum KRIZOVÉ INTERVENCE – Bohnice - Tel:284 016 666

PPP pro Prahu 2

Dana Štabrnáková
Sociální pracovnice, Praha 1 a 2
267 997 020
dstabrnakova@ppppraha.cz

OSPOD (Sociálně právní ochrana dítěte)

Kontakt - viz webové stránky Úřadu příslušné městské části

Psychoterapie

Středisko preventivních psychoterapeutických služeb

Břehová 3, Praha 1
Tel: 222 324 027

Středisko pro děti, mládež a rodinnou terapii

Apolinářská 4a, Praha 2
Tel: 224 911 364

STŘEP (Středisko pomoci dětem a rodinám)

Řehořova 10, Praha 3

TRIANGL (Centrum pro rodinu)

Chelčického 842, Praha 3
281 863 620

Pomoc obětem násilí

Dětské krizové centrum

NON-STOP Linka důvěry DKC
241 484 149 nebo mobil 777 715 215
web DKC: <http://www.ditekrize.cz>
e-mail internetové Linky důvěry DKC - problem@ditekrize.cz

ROSA – centrum pro ženy

241 432 466 nebo SOS linka 602 246 102
info@rosacentrum.cz

Centrum LOCIKA – pomoc pro děti ohrožené domácím násilím

Umělecká 6, Praha 7
Tel: 601 500 196
poradna@centrumlocika.cz

Závislosti

O.S. Prev-centrum

Meziškolská 2, Praha 6
Tel: 233 355 459

Apolinář – Klinika adiktologie – dětská a dorostová

Apolinářská 4, Praha 2
Tel: 224 968 253

Centrum pomoci závislým

Rodvinovská 574, Praha 4
Tel: 261 262 828

Dne 4. 9. 2021